

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obdo/53/2015
Identifikačné číslo spisu:	1115215245
Dátum vydania rozhodnutia:	02.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Darina Ličková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1115215245.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: HEMAX, spol. s r.o., so sídlom Nám. SNP 15, Bratislava, IČO: 35 768 070, právne zastúpeného Advokátska kancelária Mišík, s.r.o., Prievozská 4B, Bratislava, IČO: 36 862 746, proti odporcovi: IMMOINVEST, s.r.o., so sídlom Cintorínska 3/a, Bratislava, IČO: 31 379 711, právne zastúpeného JUDr. Igorom Augustiničom, PhD., advokátom, bvp Braun Partners s.r.o., o.z., Suché Mýto 1, Bratislava, IČO: 36 862 207, o učenje, že nájomný vzťah trvá a o nariadení predbežného opatrenia, na dovolanie navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 14. augusta 2015, č. k. 3 Cob 191/2015-203, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo 14. augusta 2015, č. k. 3 Cob 191/2015-203 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava I uznesením z 30. júna 2015, č. k. 28 Cb 113/2015-37 nariadil predbežné opatrenie, ktorým odporcovi uložil povinnosť zdržať sa konania, ktoré by obmedzovalo navrhovateľa vo výkone podnikateľskej činnosti v nebytových priestoroch, ktoré má navrhovateľ v nájme na základe Nájomnej zmluvy uzavretej dňa 15. apríla 2003 medzi navrhovateľom ako nájomcom a odporcom ako prenajímateľom, alebo by bránilo navrhovateľovi a/ alebo tretím osobám ako zákazníkom navrhovateľa v riadnom, nerušenom a pokojnom užívaní nebytových priestoroch, ktoré má navrhovateľ v nájme na základe Nájomnej zmluvy uzavretej dňa 15. apríla 2003 medzi navrhovateľom ako nájomcom a odporcom ako prenajímateľom, a odporca je povinný zabezpečovať poskytovanie všetkých služieb, ktorých poskytovanie je s nájmom uvedených prenajatých priestorov v zmysle nájomnej zmluvy spojené a to riadne a včas a to všetko až do konečného rozhodnutia súdu vo veci samej. Súčasne mu uložil povinnosť podať v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia žalobu vo veci samej.

V odôvodnení uznesenia uviedol, že medzi účastníkmi je dohodnutý zmluvný záväzkový vzťah ohľadne prenájmu nebytových priestorov, ktoré navrhovateľ ako nájomca užíva na prevádzkovanie kaviarne, z ustanovenia nájomnej zmluvy a to najmä z § 2 je zrejmé, že nájomný vzťah bol plánovaný, ako dlhodobý zmluvný vzťah na 10 rokov, teda do 1. júla 2013 s právom v prospech nájomcu žiadať o predĺženie podľa stanovených podmienok najmenej na 1 rok trvania predĺženia nájomného vzťahu. Navrhovateľ osvedčil listinnými dokladmi, že riadne požiadal odporcu o predĺženie nájomného vzťahu v roku 2013 na

rok 2014, s čím odporca konkludentne súhlasil a daný stav akceptoval. Podaním z roku 2014 žiadal o predĺženie na rok 2015 avšak na uvedené odporca nereagoval. Konštatoval, že súd prihladol na skutočnosť, že uvedená prevádzka je funkčná, z hľadiska predložených výnosov je rentabilná. Podstatnou skutočnosťou, ktorú zohľadnil je, že navrhovateľ investoval do prenajatého priestoru ročne (od roku 2003) v priemere 17.000,- eur. Uzavrel, že navrhovateľ v konaní osvedčil účel predbežného opatrenia hrozbu porušenia práv a potrebu ochrany týchto práv. Uviedol ďalej, že nekonaním odporcu môže byť poškodené právo navrhovateľa, preto mu náleží právna ochrana daná predbežným opatrením. Na odvolanie odporcu Krajský súd v Bratislave uznesením zo 14. augusta 2015, č. k. 3 Cob 191/2015-203, uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Odvolací súd v odôvodnení poukázal na ust. § 167 ods. 2 a § 154 ods. 1 O. s. p. a uviedol, že tak ako to konštatoval súd prvého stupňa nariadenie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva, a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Z navrhovateľom predloženého dodatku č. 5 k nájomnej zmluve z 10. apríla 2014 a to bodu 2.1. vyplýva, že nájomný vzťah sa uzatvára na dobu určitú, do 30. júna 2015. Z bodu 2.2. dodatku č. 5 vyplýva, že v § 2 sa vypúšťa ods. 4, pričom práve ods. 4 § 2 nájomnej zmluvy oprávňoval nájomcu na predĺženie doby nájmu ak o toto predĺženie prenajímateľa písomne požiada najneskôr šesť mesiacov pred uplynutím doby nájmu. Vzhľadom na uvedené, keď navrhovateľ podaním z 27. októbra 2014 žiadal o predĺženie doby nájmu, robil tak už na základe zrušeného § 2 ods. 4 nájomnej zmluvy podaním z 15. apríla 2003.

So zreteľom na uvedené mal odvolací súd za to, že navrhovateľ svoj nárok ani len neosvedčil, a preto odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti podľa § 220 O. s. p. zmenil a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal navrhovateľ dovolanie z toho dôvodu, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 237ods. 1 písm. f/ O. s. p.

Navrhovateľ v dovolaní poukázal na ust. § 209a ods. 1 a § 211 O. s. p. a uviedol, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože odvolací súd, resp. súd prvého stupňa opomenuli doručiť navrhovateľovi ako účastníkovi konania podanie odporcu - odvolanie odporcu voči uzneseniu Okresného súdu Bratislava I z 30. júna 2015 č. k. 28 Cb 113/2015-37. Navrhovateľ sa tak nemal možnosť vyjadriť sa ku skutočnostiam a dôkazom uvedeným navrhovateľom v predmetnom odvolaní, na základe ktorého došlo k zmene rozhodnutia súdu prvého stupňa, čím došlo k odňatiu možnosti navrhovateľa konať pred súdom. Navrhovateľ v dovolaní tiež poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. júna 2012 sp. zn. 5 Cdo 201/2011.

Vzhľadom na uvedené navrhovateľ navrhol, aby dovolací súd rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, č. k. 3 Cob 191/2015-203, zo 14. augusta 2015 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň navrhol, aby mu súd priznal náhradu trov dovolacieho konania.

Odporca vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhovateľa uviedol, že nemá vedomosť o tom, či a ako súd doručoval odvolanie odporcu z 15. júla 2015 proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 28 Cb 113/2015-37 navrhovateľovi, aby sa k dovolaniu mohol vyjadriť a teda nevie, či je daný dovolací dôvod v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

Odporca má však za to, že aj keby konanie bolo postihnuté procesnou vadou v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., nemôže ísť toto pochybenie súdu na úkor odporcu, pretože navrhovateľ podľa odporcu podaním dovolania nesleduje legitímny cieľ brániť svoje ohrozené alebo porušené subjektívne právo, ale len zneužíva procesné inštitúty na zjavne bezúspešné bránenie práva a bezdôvodné udržiavanie právneho stavu, ktorý nemá oporu v hmotnom práve.

Odporca vo vyjadrení k dovolaniu ďalej uviedol, že navrhovateľ súdu prvého stupňa nepredložil všetky dokumenty relevantné pre správne právne posúdenie trvania nájomného vzťahu, najmä dodatok č. 5 k nájomnej zmluve z 10. apríla 2014, čím porušil svoju povinnosť pravdivo a úplne opísať všetky skutočnosti rozhodné pre posúdenie veci súdom. Navrhovateľ sa iniciovaním dovolacieho konania iba

snaží o oddialenie jeho vypratania z predmetu nájmu, ktorý v súčasnosti užíva bez právneho titulu a na úkor odporcu. Odporca v závere poukázal na § 2 O. s. p. ako aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 178/2008 z 31. marca 2010.

Vzhľadom na uvedené odporca navrhol, aby dovolací súd dovolanie navrhovateľa zamietol a aby odporcovi priznal náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 240 ods. 1 O. s. p.), má náležitosti v zmysle § 241 ods. 1 O. s. p., skôr ako pristúpil k vecnému prejednaniu dovolania skúmal, či je dovolanie prípustné.

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým zákon vytvára účastníkovi konania procesnú možnosť, aby (len) v prípadoch, v ktorých to zákon výslovne pripúšťa, dosiahol nápravu, prípadný pád konania, alebo nesprávnosti napadnutého rozhodnutia. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním - a ani pokiaľ je procesne prípustné - úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov, ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania. Posúdiť správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy. Dovolacie konanie má prieskumnú povahu; a so zreteľom na ktorú dovolací súd - na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu - nemá možnosť vykonávať dokazovanie (viď. § 243a ods. 2 veta druhá O. s. p.).

V zmysle § 239 ods. 1 O. s. p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev [§ 109 ods. 1 písm. c)] na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c).

V zmysle § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky.

V zmysle § 239 ods. 3 O. s. p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, súdnych poplatkoch, oslobodení od súdnych poplatkov, prerušení alebo neprerušení konania, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

V prejednávanej veci je dovolať napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o predbežnom opatrení, ktoré vykazuje znaky jedného z rozhodnutí taxatívne vymenovaných vo vyššie citovanom ustanovení, kde dovolanie nie je prípustné bez ohľadu na spôsob rozhodnutia odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania žalobcu je preto v zmysle ust. § 239 ods. 3 O. s. p. vylúčená.

S prihliadnutím na ust. § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p. (či už to účastník namietla alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu (§ 239 O. s. p.), ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 ods. 1 O. s. p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z

procesných väd v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Navrhovateľ procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. nenamietal a existencia týchto väd v dovolacom konaní ani nevyšla najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zamerlal na otázku opodstatnenosti tvrdenia navrhovateľa, že mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, čo zakladá dovolací dôvod podľa ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

Vadou konania podľa uvedeného zákonného ustanovenia je taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ustanovenie § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Napríklad môže ísť o právo predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke vecí. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. ide aj vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

Dovolací súd zdôrazňuje, že z hľadiska uvedeného ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. nie je rozhodujúce, či účastník konal pred súdom osobne alebo prostredníctvom zástupcu, ale len to, či bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu ukrátený na svojich procesných právach.

Navrhovateľ v dovolaní namietal, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože odvolací súd, resp. súd prvého stupňa opomenuli doručiť navrhovateľovi ako účastníkovi konania podanie odporcu - odvolanie odporcu voči uzneseniu Okresného súdu Bratislava I z 30. júna 2015 č. k. 28 Cb 113/2015-37.

Podľa § 75 ods. 8 O. s. p., o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie.

Podľa § 209a O. s. p., ak nejde o prípad uvedený v § 209 ods. 1 druhej vete, doručí súd prvého stupňa bezodkladne odvolanie ostatným účastníkom, a ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, vyzve účastníkov, aby sa k odvolaniu vyjadrili.

Z obsahu spisu je zrejmé, že Okresný súd Bratislava I uznesením z 30. júna 2015 č. k. 28 Cb 113/2015-37 nariadil predbežné opatrenie. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie odporca, ktoré nebolo doručované navrhovateľovi. Krajský súd v Bratislave uznesením zo 14. augusta 2015 č. k. 3 Cob 191/2015-203 uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Z ust. § 75 ods. 8 O. s. p. je zrejmé, že rieši len prípad nedoručovania odvolania navrhovateľa za situácie, keď bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý. V danom prípade však odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa (ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené) zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Z uvedeného vyplýva, že táto situácia nespadá pod prípady nedoručovania odvolania uvedené v § 75 ods. 8 O. s. p. Z ust. § 209a O. s. p. naopak vyplýva, že pokiaľ nejde o prípad uvedený v § 209 ods. 1 druhej vete (o ktorý v danom prípade nejde), súd prvého stupňa bezodkladne doručí odvolanie ostatným účastníkom, v danom prípade navrhovateľovi. Najvyšší súd Slovenskej republiky však dodáva, že v prípade predbežného opatrenia nejde o rozhodnutie vo veci samej, preto súd nemá povinnosť vyzvať účastníkov, aby sa k podanému odvolaniu vyjadrili. V danom prípade malo byť odvolanie zaslané navrhovateľovi na vedomie.

Keďže v danej veci odvolanie odporcu proti uzneseniu súdu prvého stupňa, ktorým bolo nariadené predbežné opatrenie, nebolo doručené navrhovateľovi, treba konštatovať, že v tejto súvislosti nebolo

možné odvolacie konanie považovať za spravodlivé.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že postupom súdov bola navrhovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.).

Procesná vada podľa ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. zakladá prípustnosť dovolania a je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne.

Preto z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.